

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Radky Pokorné „Znalecké dokazování“

Předložená rigorózní práce obsahuje 122 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, deseti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je pěkná. Okruh použité literatury je mimořádně rozsáhlý a zahrnuje i několik prací zahraničních autorů. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své rigorózní práce zvolila problematiku ne zcela tradiční a současně velmi náročnou na zpracování a bezesporu aktuální, neboť rozvoj vědeckých poznatků přináší stále nové možnosti expertiz, což je spojeno s řadou praktických problémů i teoretických otázek.

Po poměrně obsáhlém úvodu, ve kterém autorka charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve zabývá historií dokazování v procesu a obecnými otázkami dokazování, a to se zvláštním zaměřením na expertní činnost. Pěkně je zpracován rozbor základních zásad dokazování. Třeba jen upozornit, že procesní použitelnost protokolu o výslechu svědka, provedeného před zahájením trestního stíhání, je odlišná v případech, kdy jde o neodkladný úkon, provedený v souladu s § 158a tr. řádu, a v případech ostatních.

Následující kapitoly práce jsou již úzce věnovány meritorní problematice znaleckého dokazování. Autorka zde pečlivě (místy snad až příliš) provádí rozbor jednotlivých otázek a institutů a důsledně se přitom opírá o použité právní normy a literární prameny a judikaturu, včetně nálezů Ústavního soudu ČR. Není zcela zřejmé, proč by příbrání znalce k podání revizního znaleckého posudku (§ 109 tr. řádu) muselo mít formu usnesení (str. 65 dole). Záslužně se ovšem autorka podrobně věnuje problematice institutu odborného vyjádření, který skutečně stále vyvolává některé teoretické i praktické problémy, zjevně způsobené absencí podrobnější právní úpravy. Ekonomická hlediska, která k rozšíření tohoto institutu vedla, zjevně převážila nad účelem trestního řízení. Rovněž třeba pozitivně hodnotit, že se autorka podrobně zabývá problematikou znaleckých posudků předkládaných obhajobou, na které je stále orgány činnými v trestním řízení nahlíženo s despektem. Nad rámec toho, co autorka uvádí, třeba zmínit též problém dostupnosti stop a jiných podkladů, zajištěných orgány činnými v trestním řízení, pro znalce opatřeného obhajobou.

Zajímavý je exkurz do právní úpravy znalecké činnosti ve vybraných zemích, kdy zejména právní úprava slovenská je velmi inspirující.

V posledních kapitolách své práce autorka seznamuje čtenáře s dosud nepřijatou novelou zákona o znalcích a tlumočnících a podrobněji se zabývá znaleckým zkoumáním z oboru zdravotnictví. Podrobněji pak z pohledu znaleckého zkoumání analyzuje konkrétní kauzu tzv. případu manželů Stodolových.

V závěru své práce autorka stručně a výstižně shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěl a formuluje konkrétní návrhy de lege ferenda.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala dobrou znalost zvolené problematiky, včetně dosavadního literárního zpracování, o které se ve své práci hojně opírá. Práce je zpracována svědomitě a přehledně. Autorka prokázala způsobilost samostatné odborné tvůrčí práce. Předložená rigorózní práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by autorka mohl vyjádřit své stanovisko k otázce, jakou procesní formu (znalecký posudek, odborné vyjádření aj.) by mělo mít srovnávání a identifikace pachových stop.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě práce a úspěšné ústní zkoušce byl Mgr. Radce Pokorné udělen titul doktora práv.

V Praze dne 7.9.2010

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent